

MACIEJ SKUDLIK

MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI

PRAKTYCZNE ZASTOSOWANIE W BIZNESIE

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Barbara Gancarz-Wójcicka
Projekt okładki: Jan Paluch

Fotografia na okładce została wykorzystana za zgodą Shutterstock.

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: onepress@onepress.pl
WWW: <http://onepress.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<http://onepress.pl/user/opinie/mistra>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-246-9434-1

Copyright © Helion 2014

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Wstęp	7
Adresat	7
Styl pisania książki i związek jej tematu z psychologią	7
Międzynarodowe standardy rachunkowości jako idea	16
Czym jest księgowość?	19
Odpowiedzialność za prawidłową ewidencję	25
MSR-y jako obowiązujące w Polsce prawo	25
Czy MSR-y stworzyli typowi księgowi? Czy mam prawo pisać o MSR-ach?	26
Clou	31
Rozdział 1. Źródła i intencje prawa w zakresie rachunkowości	33
Źródło prawa rachunkowego w Polsce	33
Podstawowe zasady rachunkowości bez względu na źródło prawa	42
Przykłady zastosowania zasady memoriałowej	42
Przykłady zastosowania zasady współmierności	55
Przykłady zastosowania zasad ostrożności i istotności	61
Przykłady zastosowania zasady wyższości treści nad formą	65
Specyfika MSR-ów	67
W tle istnieje jeszcze rachunkowość zarządcza	71
Co jest istotniejsze: wynik czy sytuacja majątkowa ukazana w bilansie? US GAAP jako pierwotny przykład ujednoczenia klasyfikacji	72
Specyficzny problem GAAP z metodą LIFO	73
GAAP a „sprawa polska”	76
MSR-y jako kopia idei GAAP. Zastosowanie MSR-ów w Polsce	76
Podsumowanie rozdziału	77

Rozdział 2. Podstawowe założenia MSR-ów jako prawa oraz ich przyczyny	79
Ochrona wartości przedsiębiorstwa dla akcjonariuszy głównym motywem postępowania w legislacji	79
Świat strachu przed realną wyceną aktywów	81
Mała lekcja podstaw księgowości z rozwiązaniami według MSR-ów	84
Sposób i tempo wprowadzania zmian oraz szczególne koniki MSR-ów	96
Praktyczne problemy przy wdrażaniu i stosowaniu MSR-ów	98
Dowolność kształtowania raportów, kształt rachunków w sprawozdaniach, kształt powszechnie i łatwo dostępnej informacji o spółkach giełdowych	98
Czy polska giełda jest w ogóle przewidywalna?	102
Podsumowanie rozdziału	105
Rozdział 3. Wycena aktywów	107
Definicja, warunki uznania i klasyfikacja aktywów	107
Skutki przeszacowań aktywów	110
Metody wyceny aktywów	110
O metodzie DCF i o metodzie kapitalizacji prostej	124
Inne zastosowania metody DCF	142
Wartość firmy	153
Postępowanie według <i>Ustawy o rachunkowości</i>	153
Postępowanie według MSR-ów	156
Inne wartości niematerialne i prawne	163
Prawa do zawodników	166
Inwestycje	174
Środki trwale w budowie, dotacje z nimi związane, należności długoterminowe, aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa trwałe ...	181
Środki trwale w budowie	181
Dotacje do środków trwałych w budowie	181
Należności długoterminowe	182
Długoterminowe aktywo powstałe wskutek nabycia certyfikatów pochodzenia w ilości przekraczającej roczną sprzedaż energii elektrycznej	185
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	185
Postępowanie z aktywami przeznaczonymi do zbycia	187
Utrata wartości aktywów	190
Wartość wynikająca z dalszego użytkowania	194
Wartość uzyskana ze sprzedaży	194
Wartość uzyskana z testu	194
Zapasy jako szczególnie trudny element klasyfikacji i wyceny, w tym metody odnoszenia w koszty	195
Udzielony kredyt kupiecki (należności) i metody zabezpieczenia kredytu kupieckiego	196
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	200

Czy pieniądze są „pełnowartościowe”?	200
Kwestia 1: skąd się biorą pieniądze?	201
Kwestia 2: do czego służą pieniądze?	206
Rozliczenia międzyokresowe i inne aktywa obrotowe	208
Podsumowanie rozdziału	209
Rozdział 4. Ewidencja źródeł finansowania aktywów	211
Zobowiązania	211
Rezerwy	225
Rezerwy aktuarialne	227
Rezerwa czy odpis?	234
Kapitał akcyjny czy zysk?	239
Kiedy i czy w ogóle mamy zysk?	239
Czym w ogóle jest zysk? Czy skutki wyceny aktywów i zobowiązań powinny zawsze kreować zysk?	240
Czy zysk danego roku jest częścią kapitału należącego do właścicieli, czy zobowiązaniem przedsiębiorstwa, czy czymś pomiędzy?	241
Ewidencja rachunku wyników	241
Trochę kontrolingu w rachunkowości — segmenty działalności	245
Kapitały własne, czyli wartość przedsiębiorstwa	246
Agio emisyjne	249
Akcje własne	251
Ewidencja zmian w kapitale własnym	252
Podsumowanie rozdziału	252
Rozdział 5. Konsolidacja	261
Pojęcie grupy kapitałowej	261
Zastosowanie MSR-ów po raz pierwszy	265
Przejęcia	266
Wycena wartości przedsiębiorstwa	269
Kto dokonuje wyceny przedsiębiorstwa?	274
Wycena uproszczona KGHM-u, Orlenu i JSW	277
Okazje na rynku M&A	279
Kapitał międzynarodowy. Opłaty za logo „hitem na rynku” w Polsce	280
Konsolidacja. Ujęcie zasad w legislacji	281
Konsolidacja. Jak to się robi w praktyce? Przykłady	288
Podsumowanie rozdziału	296
Rozdział 6. Inne kwestie	299
Ewidencja certyfikatów pochodzenia	299
Leasing	305
Ujęcie leasingu u leasingobiorców. Leasing finansowy — początkowe ujęcie	308
Leasing finansowy — późniejsza wycena	308

Tłumaczenie na język polski	309
Dlaczego powstały szczegółowe przepisy dotyczące leasingu?	309
Kontrakty długoterminowe	311
Możliwość 1. Kontrakt koszt plus marża	316
Możliwość 2. Kontrakt ze stałą ceną realizacji	317
Możliwość 3. Kontrakt, w którym nie da się ustalić stopnia zaawansowania prac	318
Skutki ewidencyjne	319
Co wliczamy do kosztów kontraktu?	320
Podsumowanie rozdziału	321
Rozdział 7. Zakończenie	323
Specyfika polskiego biznesu	323
Im więcej środków władujesz w dany projekt, tym większego gniota otrzymasz w zamian — piłka nożna, projekty naukowe, inne	324
Duży może wszystko, mały może godnie umrzeć	326
Wysokie bezrobocie i brak wykwalifikowanych pracowników — pomysły na walkę z problemem i poziom szkolnictwa w Polsce	328
Polska polem eksperymentów kadrowo-organizacyjnych zachodnich koncernów	332
Naiwność i stosowanie krajowych standardów w kontaktach z przedsiębiorstwami z innych krajów	335
Szalone pomysły urzędu skarbowego	339
Czytaj literaturę, bo warto	340
Wątki poboczne	344
Ekonomia to nie matematyka. Historia biznesu to opowieść o błędach, ale i niespodziewanych sukcesach	345
Materiały źródłowe — akty prawne i literatura	349
Niestandardowe materiały źródłowe	350
Podziękowania i prośby o wybaczenie	353
Informacje dodatkowe	355
Spis rysunków	359
Spis tabel	363
Skorowidz	367

Inwestycje

Przebrnęliśmy już przez aktywa długoterminowo służące do działalności produkcyjnej lub usługowej przedsiębiorstwa. Wyceniamy według kosztu historycznego lub według wartości godziwej. W tym drugim przypadku przeszacowania w górę zasadniczo budują nam kapitał z aktualizacji wyceny, a w dół — rodzą stratę w wyniku. Odwrócenie niweluje już zaewidencjonowane wartości i to, co dalej, znów wraca do generalnej zasady. Obrazuje to rysunek 3.3.

W jaki sposób natomiast wycenia się **aktywa inwestycyjne, czyli wytworzone lub nabyte z zamierzeniem uzyskania korzyści poprzez wzrost ich wartości w przyszłości**? Jakie to mogą być aktywa? Przeróżne, na przykład:

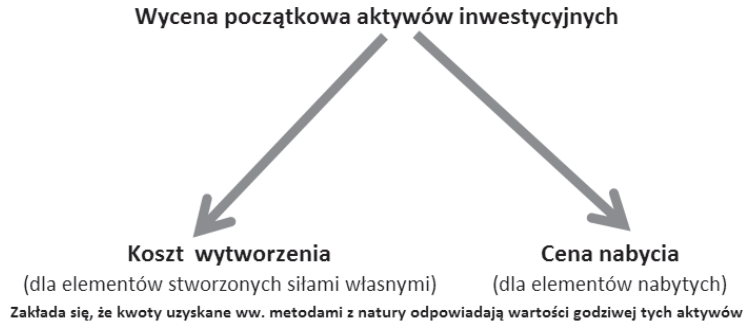
1. Nieruchomości kupione jako inwestycja (główny zamiar).
2. Niekontrolowane akcje i udziały spółek, które nie mają nic wspólnego z procesem produkcyjnym, w szczególności nabyte na giełdzie jako inwestycja.
3. Prawa do zawodnika wypożyczonego do innego klubu (kupiliśmy je w celu uzyskania wzrostu ich wartości).
4. Inne prawa lub rzeczy ruchome, które traktujemy jak źródło wzrostu cen w przyszłości.

Aby znaleźć źródło prawne wyceny **wszystkich wyżej wymienionych aktywów**, musimy znów posłużyć się rozumem. Nie ma bowiem dedykowanego standardu. Ale za to jest MSR¹³, który mówi o postępowaniu z nieruchomościami inwestycyjnymi. A wszystkie wyżej wymienione aktywa są przecież w swej naturze oraz przede wszystkim przeznaczeniu podobne do opisywanej podstawy. Zresztą podobnym zabiegiem posłużymy się w przypadku wyceny kontraktów długoterminowych, które to kontrakty będziemy analizowali na podstawie standardu dedykowanego pracom budowlanym.

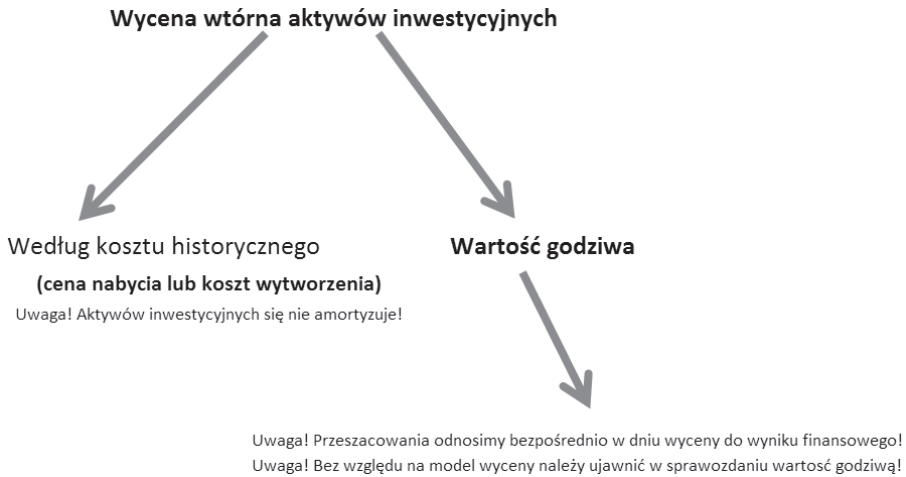
Dla uproszczenia założmy, że MSR 40 (choć mówi tylko o nieruchomościach) traktować należy jako wytyczną do postępowania także z innymi dobrami inwestycyjnymi, rozumianymi tutaj jako elementy, które w przyszłości powinny przynieść korzyści ekonomiczne w postaci wzrostu wartości. Realizacja tak rozumianych korzyści może nastąpić przez zbycie nieruchomości w dalszej przyszłości (najbardziej prawdopodobne) lub inne jej wykorzystanie (na przykład wniesienie aportem do innej spółki).

Co do samej wyceny aktywów inwestycyjnych, nie ma wielkich niespodzianek. Pierwotna (początkowa) wycena przedstawia się jak na rysunku 3.35, a wtórną pokazuje rysunek 3.36 i łatwo zauważyć tutaj uderzające podobieństwo do wycen wartości niematerialnych.

¹³ MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”.

RYSUNEK 3.35. Wycena pierwotna aktywów inwestycyjnych

RYSUNEK 3.36. Wycena wtórna aktywów inwestycyjnych

Mimo uderzającego podobieństwa samej metodologii wyceny z rysunku można jednak wyczytać zasadnicze różnice, w tym:

1. Przeszacowanie wartości aktywów **inwestycyjnych odnosi się zawsze (w momencie dokonania tej czynności) do wyniku finansowego. Czyli jeśli uznamy, że nasze aktywa są warte więcej niż w poprzednio analizowanym okresie, wówczas mamy... zysk (tu i teraz, mimo że jeszcze nie sprzedaliśmy aktywów), jeśli uznamy, że mniej, wówczas mamy stratę (też tu i teraz). Nie ma tu w ogóle mowy o odniesieniu na kapitał z aktualizacji wyceny.**
2. Nie dokonuje się amortyzacji tych aktywów, co jest logiczne, gdyż kupiliśmy (lub wytworzyliśmy) je w celu zarobienia na nich, nie było zaś naszym celem użytkowanie ich do celów produkcyjnych ani do realizacji usług i byłoby bez sensu uznać, że w naturalny sposób stale tracą one wartość.

Oczywiście, podobnie jak w przypadku innych aktywów, trzeba badać, czy nie występują przesłanki utraty wartości.

Wyżej przytoczony problem momentu ujawnienia zysku jest w różnych kwestiach (nie tylko aktywów inwestycyjnych) przedmiotem sporu ekonomistów. Czy zysk mamy wtedy, gdy uzyskamy rzeczywistą korzyść z dysponowania danym aktywem (to jest w momencie sprzedaży lub innego użycia), czy już wówczas, gdy wzrośnie jego wartość rynkowa? Zasada ostrożności kazałaby raczej skłonić się do pierwszej wersji, lecz twórcy MSR-ów upierają się przy aktywach inwestycyjnych nad wersją drugą. Być może pęknięcie bańki spekulacyjnej na nieruchomościach w USA (mieszkania), Irlandii (także mieszkania), Hiszpanii (apartamenty turystyczne) i już trochę w Polsce (znow głównie mieszkania) przyczyni się do zmiany stanowiska rady odpowiedzialnej za tworzenie MSR-ów w przyszłości?

Aby zrozumieć wyżej przytoczoną argumentację, wróćmy do naszych wcześniej już analizowanych zakupów nieruchomości w Katowicach oraz Łodzi. Jak pamiętamy, nabyliśmy je w celu wynajmowania, czyli do realizacji usług. Dlatego stosowaliśmy zapisy MSR 16. No to zmieńmy to założenie i przyjmijmy, że nabycie nastąpiło w celu inwestycyjnym, czyli głównym przeznaczeniem kupionych mieszkań jest uzyskanie wzrostu wartości w przyszłości. Jeśli chodzi o wycenę pierwotną, nie mamy wątpliwości: dla nieruchomości w Katowicach jest to kwota 270 tys. zł, a dla łódzkiej 210 tys. zł, gdyż za tyle je nabyliśmy i MSR 40 każe nam te wartości uznać za godziwe. Jeśli chodzi o nieruchomość łódzką, nie mamy jeszcze ponownej wyceny (właśnie ją kupiliśmy), ale nieruchomość katowicka już powinna podlegać takowej w przeszłości i teraźniejszości.

Rozpatrzmy dwa warianty: wycenę opartą na koszcie historycznym i wycenę opartą na wartości godziwej, przy czym za tę ostatnią uznamy ceny rynkowe z tabeli 3.5. Efekt prezentuje tabela 3.22.

Tak mniej więcej wygląda schemat postępowania z wszelkimi aktywami inwestycyjnymi. Nie się ukryć, że w tym momencie weszliśmy na bardzo grząski grunt. Wyobraźmy sobie bowiem rosnącą nieznacznie (na przykład o 5%) cenę rynkową jakiegoś aktywa w perspektywie kilkuletniej — bez znaczenia, czy to jest metr kwadratowy mieszkania, miedź, węgiel, złoto, czy cokolwiek innego — która kształtuje się jak na rysunku 3.37 przy założeniu, że zysk z lokat bankowych w tym samym czasie wynosi raptem 3%.

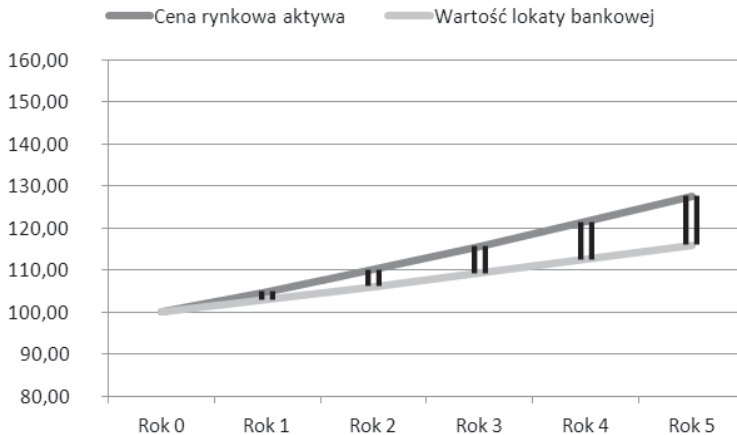
Do tej pory popyt na aktywo rozwijał się prawdopodobnie zgodnie z naturalnymi potrzebami ludności i przemysłu. Co się stanie w dalszej perspektywie? Istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że inwestorzy poszukujący przedsięwzięć przynoszących zysk zainteresują się tym dobrem, mimo że w normalnych warunkach nie potrzebują go w ogóle. Wzrost wartości dobra jest bowiem stabilny, od lat nie notowano spadków i wydaje się w miarę bezpieczną „lokatą” kapitału. Na rynku oprócz naturalnych odbiorców dobra pojawiają się więc pierwsi poszukiwacze „dobrych inwestycji” — najczęściej będą to różnego rodzaju inwestorzy instytucjonalni, czyli różnej maści fundusze inwestycyjne i emerytalne. Wzrost cen przyspieszy do 8% rocznie w perspektywie następnich kilku lat, co prezentuje rysunek 3.38.

Teraz już nie sposób nie dostrzec wyjątkowej „okazji na rynku”. Dobrem interesują się wszyscy, nie tylko inwestorzy instytucjonalni, także sklepikarze, piekarze, prawnicy, producenci okien, panie świadczące „usługi społeczne dla panów”, ich „opiekunowie”,

TABELA 3.22. Wycena nieruchomości w Katowicach potraktowanej jako aktywo inwestycyjne

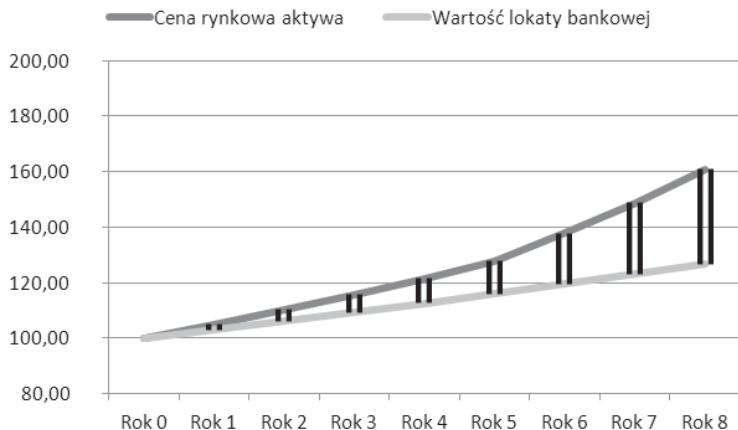
Wycena według kosztu historycznego nieruchomości inwestycyjnej w Katowicach			
Tytuł	Wartość ewidencyjna (odniesiona do bilansu)	Ujawniana w informacji dodatkowej wartość godziwa	
Wartość początkowa	270 000,00 zł	270 000,00 zł	
Wycena po 1 roku	270 000,00 zł	260 400,00 zł	
Wycena po 2 roku	270 000,00 zł	248 160,00 zł	
Wycena po 3 roku	270 000,00 zł	254 040,00 zł	
Wycena po 4 roku	270 000,00 zł	243 180,00 zł	
Wycena po 5 roku	270 000,00 zł	237 300,00 zł	
Wycena po 6 roku (dzisiejsza)	270 000,00 zł	234 900,00 zł	

Wycena według wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej w Katowicach			
Tytuł	Wartość godziwa (odniesiona do bilansu)	Wzrost/spadek wartości	Odniesienie
Wartość początkowa	270 000,00 zł	---	
Wycena po 1 roku	260 400,00 zł	-9600,00 zł	Wynik finansowy (strata)
Wycena po 2 roku	248 160,00 zł	-12 240,00 zł	Wynik finansowy (strata)
Wycena po 3 roku	254 040,00 zł	5880,00 zł	Wynik finansowy (zysk)
Wycena po 4 roku	243 180,00 zł	-10 860,00 zł	Wynik finansowy (strata)
Wycena po 5 roku	237 300,00 zł	-5880,00 zł	Wynik finansowy (strata)
Wycena po 6 roku (dzisiejsza)	234 900,00 zł	-2400,00 zł	Wynik finansowy (strata)

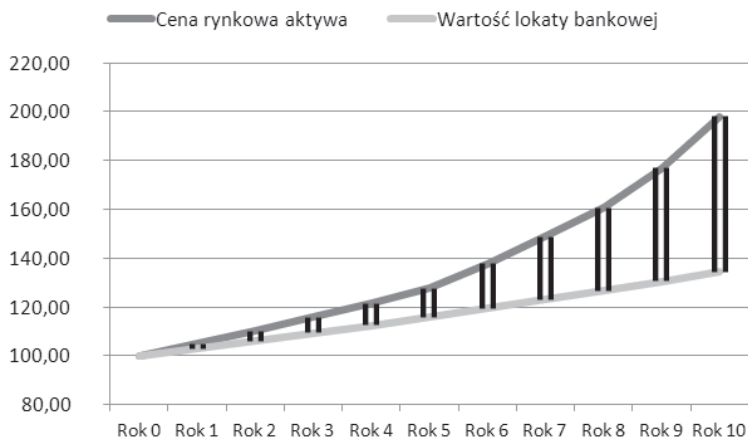

RYSUNEK 3.37. Cena rynkowa aktywa kontra zysk z lokat bankowych w stadium przed powstaniem bańki spekulacyjnej

słowem: wszyscy, którzy są podejrzani, że mogą mieć pod poduszką jakieś środki poszukujące „bezpiecznej” inwestycji. Cena rynkowa przyspiesza i jej roczny wzrost przez najbliższe dwa lata to już nie 8%, lecz odpowiednio 10 i 12%. Prezentuje to rysunek 3.39.

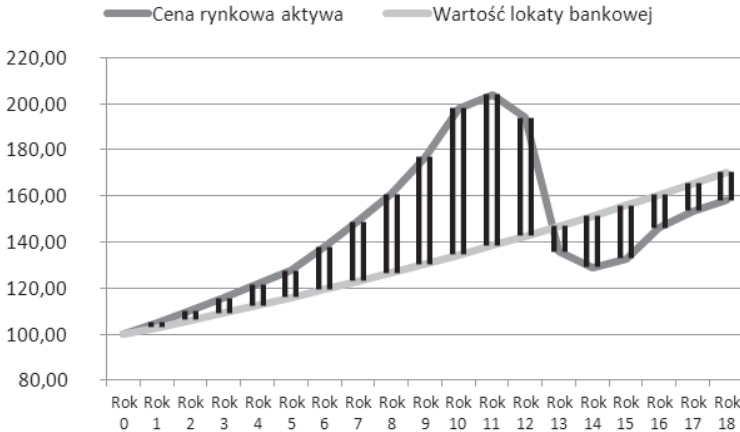
RYSUNEK 3.38. Cena rynkowa aktywa kontra zysk z lokat bankowych na początku bańki spekulacyjnej

RYSUNEK 3.39. Cena rynkowa aktywa kontra zysk z lokat bankowych w fazie rozkwitu bańki spekulacyjnej

Teraz już następuje okres, w którym pierwsi „inwestorzy” chcą realizować swoje zyski. Powoli zaczynają wycofywać „wkłady”. Rynek w następnym roku wyhamowuje, wzrost to tylko 3%. Zmusza to do refleksji następnych „inwestorów”. W kolejnym roku następuje spadek ceny o 5%, co wywołuje lawinę „wycofywania wkładów”. Cena spada w dwa lata nawet poniżej „normalnego wzrostu wynikającego z utraty wartości pieniądza w czasie”, po czym po jakimś czasie wraca i kształtuje się na poziomie proporcjonalnym do wartości pieniądza ulokowanego na lokacie bankowej. Prezentuje to rysunek 3.40. **Na rynku znów pozostali już tylko ci, którzy naprawdę potrzebują danego dobra.** Ale zaufanie inwestorów do danego dobra spada na długie lata (czas dominacji zawodowej jednego pokolenia) poniżej normalnego poziomu.

Jak często taka bańka może się powtarzać? Standardowo piramidy finansowe pojawiają się w danych krajach co piętnaście – dwadzieścia lat. Ponieważ mam na zdarzenia

RYSUNEK 3.40. Szczyt i pęknięcie bańki spekulacyjnej oraz zachowanie ceny po tych zdarzeniach

ekonomiczne spojrzenie według MPM¹⁴, dlatego wnioskuję, że jeśli w zamkniętym środowisku ktoś traci, równolegle musi ktoś na tym zarabiać. Pamiętamy o piramidach finansowych w Albanii (tam skala zjawiska wydrenowała z oszczędności życia niemal cały naród), pamiętamy o bezpiecznej Kasie Oszczędności w Polsce, o upadku Lehman Brothers w Stanach Zjednoczonych, o najnowszej aferze Amber Gold w naszym kraju. Zresztą gdyby sięgnąć pamięcią jeszcze dalej, to czy nie stanowiło niezłego „numeru” wydrenowanie portfeli ludzi w Polsce, którzy latami lokowali oszczędności na książeczkach mieszkaniowych, by po „transformacji” kupić sobie za zgromadzone środki kilka pudełek zapalek, bo na to mniej więcej starczało? Nie mam prawie żadnych wątpliwości, że za szeregiem baniek spekulacyjnych stoją jacyś na tyle mądrzy i na tyle odważni ludzie, by potrafić tym procesem sterować. Jak często można powtarzać na danym obszarze i używając danego narzędzia ten „numer”? To czas wymiany pokoleniowej w firmach oraz czas zmiany „osób decydujących o finansach” w rodzinach — nowi przecież nie będą słuchali rad i ostrzeżeń swoich rodziców i dziadków, którzy „żyli w innych czasach”.

Taki „numer” przeprowadzono na polskich przedsiębiorstwach (w dużej mierze z ich własnej winy) w 2008 roku, w toku tak zwanej sprawy „opcji walutowych”. Zadziałała tu zasada wyceny tychże instrumentów odnoszona do wyniku finansowego. Przedsiębiorstwa zawarły z bankami umowy o wysokim stopniu komplikacji, których do końca nie rozumiały, teoretycznie w celu zabezpieczenia się przed stratami w przypadku wzrostu wartości złotówki w relacji do walut rozliczeniowych dla eksportu. Po jakimś

¹⁴ MPM — *Metoda Panny Marple*. Panna Marple rozwiązywała zagadki kryminalne wielkiego świata, prawie nigdy nie opuszczając swojej wioski. Uważała, że St. Mary Mead to taki świat w pigułce, że na podstawie tego, co tam się dzieje, można wyjaśnić każde zdarzenie. Metodą świata w pigułce będą się jeszcze często posługiwał, uważam bowiem, że dzięki niej można wiele, wydawałoby się skomplikowanych zjawisk ekonomicznych, wytłumaczyć w prosty sposób. Aha! Co do absolwentów obecnych czasów: nie wiecie, kto to Panna Marple? To bohaterka książek kryminalnych Agathy Christie. Ta ostatnia z kolei to jedna z najsławniejszych autorek kryminałów na świecie. Angielka. Stworzyła między innymi postać Hercule'a Poirot.

czasie okazało się, że przedsiębiorstwa bez żadnego wysiłku notują zyski w swoich rachunkach. Ktoś wówczas postanowił, że trzeba „inwestować w opcje”. Ponieważ taka umowa „opcyjna” była czymś w rodzaju hazardu uprawianego między bankiem a firmą, a w kasynie aby ktoś mógł zyskać, ktoś musi stracić, więc trudno uciec od domniemania, że tutaj zarządy przedsiębiorstw założyły wygranie tejże gry z — trzeba przyznać — zawodowymi szulerami. Oczywiście nic takiego się nie stało i nagle z papierowych zysków powstała papierowa strata i **całkiem już realne żądanie wypłacenia środków wynikających z umowy**. Ale przecież nie mamy! To nic nie szkodzi, my to Państwu zamienimy na wieloletni kredyt z „rozsądnym” oprocentowaniem.

Znów posłużmy się tutaj niekonwencjonalną metodą. Otóż gdy nie do końca rozumiemy jakieś zjawisko, poszukajmy realnych faktów. A te są następujące: **jedyny realny przepływ pieniądza na linii firma – bank nastąpił w jedną stronę**, a cała tego otoczka, w tym papierowe wyniki, oświadczenia o równoległych stratach banków i tym podobne, jest tylko grą wokół tychże faktów zamazującą obraz. Tam, gdzie przedsiębiorstwa nie było stać na spłatę wyżej wymienionych „kredytów”, możliwa była konwersja „wierzytelności” na akcje, czyli w konsekwencji przejęcie firm przemysłowych przez obcy kapitał. Duże się obroniły, małe miały poważny problem.

Co do tego, że pewne zjawiska cyklicznie się powtarzają, gdyż ekonomia jest jedna, a jej prawa są stałe, natomiast zmieniają się tylko używane narzędzia, zamieszczam dowód w postaci tekstu z kryminału Borisa Akunina napisanego w 1999 roku, czyli na długo przed aferą Amber Gold, piramidą Madoffa oraz kilkoma innymi podobnymi „zjawiskami”: „Wielce udanie poszła w pozaprzyszłym roku operacja z Towarzystwem Kredytowym Butterfly w Niżnym Nowogrodzie. Pomysł był prosty i genialny, obliczony na bardzo rozpowszechniony typ ludzi, u których wiara w bezpłatny cud jest silniejsza niż wrodzona ostrożność. Towarzystwo przyjmowało od mieszczuchów wkłady pieniężne na niesłychanie wysoki procent. W pierwszym tygodniu wkłady wniosło zaledwie dziesięć osób, w tym dziewięć podstawionych przez Momusa. Kiedy jednak w następnym poniedziałek (procenty naliczano codziennie) otrzymali oni wszyscy po dziesięć kopiejek od każdego wpłaconego rubla, miasto wprost oszalało. Kolejka do kantoru Towarzystwa ciągnęła się przez trzy przecznice. W następnym tygodniu Momus znowu wypłacił po 100%, po czym musiał wynająć jeszcze dwa pomieszczenia i dwunastu nowych kasjerów. Czwartego poniedziałku na drzwiach kantoru pojawiły się kłódki. Tęczowy Butterfly na zawsze odpłynął znad brzegów Wołgi w siną dal”¹⁵.

Tą kwestią chciałem przypomnieć o zasadzie ostrożności i rozważyć, czy na pewno w okresie wzrostu danego dobra traktowanego jak inwestycja powinniśmy księgować zyski? Czy może powinniśmy z tym poczekać, aż je faktycznie zrealizujemy, jeśli oczywiście tak się stanie? Pojawia się wątpliwość, czy model wyceny aktywów inwestycyjnych według ceny rynkowej z przeszacowaniem do wyniku finansowego naprawdę odzwierciedla wzrost wartości przedsiębiorstwa dla akcjonariuszy. A przecież o to chodzi w MSR-ach.

¹⁵ Boris Akunin, *Walet pikowy*, Świat Książki 2012.

Środki trwałe w budowie, dotacje z nimi związane, należności długoterminowe, aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa trwałe

Oprócz omówionych wyżej aktywów rzeczowych, wartości niematerialnych, wartości firmy i aktywów inwestycyjnych można jeszcze wyobrazić sobie szereg innych składników majątku trwałego. Siłą rzeczy nie da się w tej książce omówić wszystkich możliwych przypadków, nie mam zresztą nawet w ogóle takiej intencji. Ale znów możemy posłużyć się MPM oraz odwołać się do generalnych zasad rachunkowości i wówczas poradzimy sobie z każdą sytuacją. Poniżej spróbuję omówić jeszcze przynajmniej kilka najczęściej spotykanych elementów oraz nietypowych i trudnych w ewidencji kwestii, o których warto napisać.

Środki trwałe w budowie

Nie ma nic prostszego. Oczywiście środki trwałe w budowie ewidencjonujemy jako aktywa, jeśli rzecz jasna spełniają kryteria kwalifikacji, czyli: jest kontrola, ich wartość jest mierzalna i spowodują one w przyszłości napływ korzyści ekonomicznych.

Środki trwałe w budowie ewidencjonujemy w wartości poniesionych nakładów, przy czym do nakładów nie zaliczamy kosztów finansowania (te rozliczamy osobno do wyniku) oraz kosztów ogólnego zarządzania. Natomiast wszelkie koszty bezpośrednie (materiały, usługi, wynagrodzenia osób zaangażowanych bezpośrednio) mogą stanowić element budujący nam aktywo.

Z ukończonym natomiast już aktywem postępujemy według przytoczonych wcześniej standardów.

Dotacje do środków trwałych w budowie

Tu na wstępie muszę przyznać, że we mnie jako w zawodowym ekonomiście słowa: „dotacja”, „dopłata”, „wsparcie”, „projekt współfinansowany”, „certyfikaty pochodzenia” i podobne budzą nieskrywaną niechęć. Obserwuję, że przedsiębiorstwa przestały się skupiać na jakości produktów, poszukiwaniu usprawnień organizacyjnych, pozyskiwaniu nowych rynków i tym podobnych. Wszyscy wokół polują na dotacje. Minęło dziesięć lat od naszej akcesji do Unii Europejskiej. Jak pokazują sondaże, większość rodaków ocenia ten czas pozytywnie. Nie da się ukryć, że w kraju można dostrzec wiele zmian na lepsze, ja jednak pozwolę sobie zachować pewne umiarkowanie w ocenach. Większość rodaków uważa, że „darowanemu koniowi w zęby się nie zagląda”, spotkałem się też z opinią wyrażoną przez całkiem inteligentnego człowieka, że „to patriotyczne doić unijną kasę”. Kompletnie się z tym nie zgadzam. Oczywiście to moje zdanie, inni mogą mieć zupełnie inne. Ale postaram się uargumentować własne podejście.

Po pierwsze, wszelkie dotacje, dofinansowania i tym podobne wpływają bardzo negatywnie na motywację biznesu i jego konkurencyjność. Nie wytwarza się rzeczy potrzebnych, jak w normalnej wolnorynkowej gospodarce, tylko rzeczy, na które jest kasa.

Ostatecznie jestem sobie w stanie w skrajnym modelu wyobrazić sytuację, w której sklepy spożywcze funkcjonują bez klientów, bary bez stołujących się, uczelnie bez studentów, szkoły bez uczniów i wszystkie te instytucje będą zadowolone ze swojego statusu finansowego. Bo ktoś im dopłaca. Tyle że w generalnej skali według MPM to wszystko nie ma sensu. Po drugie, czy nie jest przypadkiem tak, że na „inwestycje kosztochłonne” łatwo jest pozyskać środki, a na budowę konkurencyjnych przedsięwzięć i przedsiębiorstw dla przemysłu niemieckiego, francuskiego i brytyjskiego jakoś dziwnym trafem kasy i programów nie ma? Czy na pewno Hans, dopłacając do Janka, na tym traci? Czy przypadkiem nie robi jednak całkiem intratnego interesu? Zdaje się też, że niegdyś redaktor Ziemkiewicz sformułował tezę, że im więcej dopłaci się do danego przedsięwzięcia, projektu artystycznego i innych rzeczy, tym większego knota można się spodziewać w zamian. Czy przypadkiem aktualna sytuacja polskiego futbolu, światowego rynku muzycznego i nawet oscarowe produkcje filmowe tego nie potwierdzają? Znów posłużmy się MPM. Czy kiedy Ty, Drogi Czytelniku, dasz kasę swojemu dziecku, teściowi, zięciowi, komukolwiek z najbliższego otoczenia, to jednocześnie mu powiesz: „Rób z nią, co chcesz”, czy jednak wyznaczysz jakieś standardy i metody kontroli celowości wydawanych środków? Czy dobierając te metody, będziesz się kierował własnym interesem, czy interesem „obdarowanego”? **Czy przypadkiem dając kasę, nie masz pokusy odebrania obdarowanemu pewnego zakresu niezależności?** Rozstrzygnij, proszę, tę kwestię sam.

Jeśli chodzi o mój punkt widzenia, wynika on ze wspomnianego już wcześniej typu charakterologicznego. Ja tak bardzo kocham niezależność, możliwość podejmowania samodzielnych decyzji, że najchętniej bym Unii za jej dobroczynność podziękował, przyjęcia dopłat bym odmówił, jednocześnie formułując konieczność realizacji autonomicznych polskich interesów gospodarczych. Nie wiem, czy przypadkiem nie wyszlibyśmy na tym lepiej. Ale to moje zdanie (jak wynika z sondażu, niezbyt powszechne).

Ostatnio miałem okazję na jednej z renomowanych uczelni usłyszeć bardzo ciekawą opinię o planowanych projektach inwestycyjnych w polską naukę. „Zbudujemy to i to. Za ile? Dwieście milionów. A skąd weźmiemy kasę? Aha! Unia nam da! Wdrożymy taki i taki projekt. Ile to będzie kosztowało? Sto milionów. I skąd kasa? Aha! Unia nam da!”. I mówiący dodał podsumowujący całość jakże celny komentarz: „**Czy ci wszyscy tak wysoko wykształceni ludzie już tak kompletnie zdurnieli?**”

Co do kwestii ewidencji dotacji: nie ma nic prostszego. Jest ona ewidencjonowana jako przychód w momencie otrzymania. Nie stanowi aktywa. Aż tyle i tylko tyle. To po prostu jeden z elementów finansowania inwestycji, coś jak z koncertem znanej gwiazdy. Jaki zanotowaliśmy wynik na jego organizacji? Pół miliona zysku! Świetnie, a bez dotacji? No, bez dotacji to 5,5 mln straty.

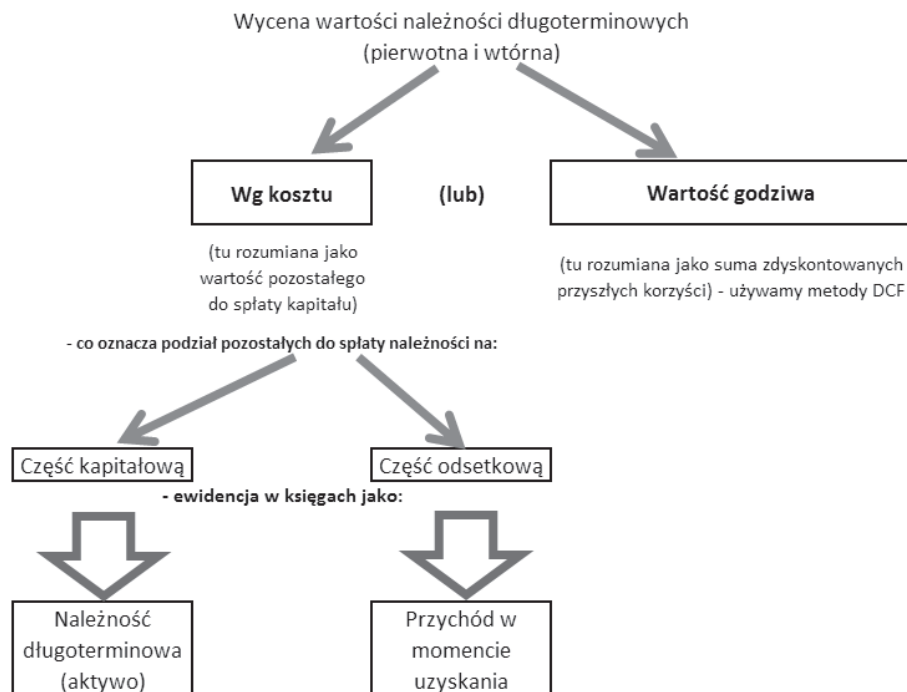
Należności długoterminowe

Ewidencja należności długoterminowych teoretycznie odbywa się według standardowych zasad. Ale w praktyce temat wymaga osobnego omówienia. Wyobraźmy sobie, że właśnie pożyczylśmy innemu podmiotowi 5 mln zł z założeniem spłaty przez cztery lata w czterech równych ratach z kosztem finansowym 10%. Obrazuje to tabela 3.23.

TABELA 3.23. Obraz udzielonego kredytu długoterminowego

Okres/tytuł	Stan zadłużenia	Splata rat kapitałowych	Splata odsetek	Łączne saldo spłat	Saldo kredytodawcy
Wartość początkowa	5 000 000,00 zł	---	---	---	-5 000 000,00 zł
Po roku 1	3 750 000,00 zł	1 250 000,00 zł	500 000,00 zł	1 750 000,00 zł	1 750 000,00 zł
Po roku 2	2 500 000,00 zł	1 250 000,00 zł	375 000,00 zł	1 625 000,00 zł	1 625 000,00 zł
Po roku 3	1 250 000,00 zł	1 250 000,00 zł	250 000,00 zł	1 500 000,00 zł	1 500 000,00 zł
Po roku 4	0,00 zł	1 250 000,00 zł	125 000,00 zł	1 375 000,00 zł	1 375 000,00 zł
Razem		5 000 000,00 zł	1 250 000,00 zł	6 250 000,00 zł	1 250 000,00 zł

Niewątpliwie w momencie udzielenia kredytu zamieniamy jedne aktywa (pieniądze) na inne, to jest na prawo do otrzymania tych środków z powrotem wraz z odsetkami. I tu pojawia się pytanie, czy zamiana dotyczy aktywów równowartych? Czy nasza należność długoterminowa jest równa 5 mln zł, czy 5 mln zł plus odsetki uzyskane w przyszłości? Jeśli to drugie, to przecież zwrot rat oraz odsetki uzyskamy w przyszłości, więc czy powinniśmy uwzględnić koszt pieniądza w czasie zawierający wszelkie ryzyka? Są to pytania zasadne. Jak więc powinniśmy postąpić? Otóż mamy dwie możliwości, co prezentuje rysunek 3.41.

RYSUNEK 3.41. Ewidencja należności długoterminowych

Powyższe oznacza, że mamy dwie możliwości. Pierwsza (przynajmniej, że znacznie częściej stosowana w praktyce) sprowadza się do tego, że jako należność ewidencjonujemy część kapitałową kredytu, czyli w momencie udzielenia jest to 5 mln zł, a kolejne raty będą nam tę należność zmniejszać. Z kolei wszelkie uzyskane odsetki zaewidencjonujemy jako przychód w momencie ich uzyskania. **Tak postępuje absolutna większość podmiotów zarówno z należnościami długoterminowymi, jak i ze zobowiązaniami długoterminowymi**, o czym w następnym rozdziale. Ale nie należy zapominać o drugiej możliwości. Możemy spróbować wyznaczyć wartość godziwą należności, czyli bieżącą wartość wszelkich przyszłych wpływów, za pomocą metody DCF. W tym konkretnym przypadku wartość nominalną ma tylko udzielona kwota, gdyż już pierwsza spłata nastąpi po roku i powinniśmy ją dyskontować. Trochę inny przykład omówimy przy zobowiązaniach długoterminowych (raty miesięczne). Jaką powinniśmy przyjąć stopę dyskonta? Tu również mamy dwie ścieżki. Idąc pierwszą, zakładamy, że otrzymanie wpływów (czyli zwrotu kredytu z odsetkami w terminie) jest pewne (*sic!*), wówczas jako stopę możemy przyjąć umowny koszt finansowy kredytu (czyli w naszym przypadku 10%). Jeśli natomiast mamy wątpliwości co do pewności przyszłych wpływów, wówczas do stopy powinniśmy dodać zakładany koszt ryzyka.

Dla naszego przykładu założmy, że traktujemy wpływy jako pewne. Jeśli bowiem już w momencie udzielania kredytu uważalibyśmy inaczej, wówczas koszt umowny powinien ten fakt przecież uwzględniać. Skutek (dla wyceny pierwotnej) pokazuje tabela 3.24. Wycenę wtórną robimy według tych samych zasad, a skutki przeszacowań odnosimy do rachunku zysków i strat (wartość obecna minus wartość początkowa plus otrzymana zapłata). W praktyce i tak sprowadza się to do ewidencji odsetek, chyba że z kredytem dzieje się coś niepokojącego i zmieniamy (podnosimy) stopę dyskontową.

TABELA 3.24. Wycena wartości należności długoterminowej metodą DCF

Okres/tytuł	Wartość przyszłych wpływów	Współczynniki	Przyszłe wpływy po zdyskontowaniu	Skumulowana wartość przyszłych wpływów
Stopa dyskontowa 10%				
Wartość początkowa	---	1,000	---	---
Po 1 roku	1 750 000,00 zł	0,909	1 590 909,09 zł	0,00 zł
Po 2 roku	1 625 000,00 zł	0,826	1 342 975,21 zł	0,00 zł
Po 3 roku	1 500 000,00 zł	0,751	1 126 972,20 zł	0,00 zł
Po 4 roku	1 375 000,00 zł	0,683	939 143,50 zł	0,00 zł
Razem	6 250 000,00 zł		5 000 000,00 zł	0,00 zł

Jak widać, zastosowanie innej metody przyniosło... ten sam skutek. Może właśnie dlatego mało kto ten wariant stosuje.

Na koniec warto podkreślić, że tak jak w przypadku wszelkich innych aktywów powinniśmy badać, czy nie nastąpiła utrata ich wartości, i jeśli stwierdzimy, że tak, wówczas powinniśmy zagrożoną wartość odpisać (czyli zmniejszyć wartość aktywa z odniesieniem bezpośrednio do wyniku finansowego).

Skorowidz

A

agio emisyjne, 247, 249
akcja
 ceny, 101
 skup, 251
 wartość księgową, 101
 własna, 251
akcjonariusz mniejszościowy, 69
kapitał, 160, 161
aktuariusz, 69, 227, 228
aktywa, 19, 21, 107, 108
 finansowe, 270
 inwestycyjne, 110, 174, 239
 amortyzacja, 175
 przeszacowanie, 175, 176
 netto, 24, 269
 skorygowane, 70, 271
 obrotowe, 189, 190
 przeznaczone do zbycia, 97, 99, 187, 189
 test na utratę wartości, 190, 191, 192, 194
 trwałe, 110, 189, 190
 wycena, 68, 70
 wycena, 110, 117, 118, 162, 181, 182, 185, 190,
 191, 192, 194, 196
 bilansowa, 110
 pierwotna, 110, 239
 przeszacowanie, 119
 w momencie pozbycia się, 110
 w trakcie użytkowania, 110
amortyzacja, 36, 38, 92, 100, 137
degresywna, 40
liniowa, 40
okres, 39, 118

progresywna, 40
wartości firmy, 69

B

badwill, *Patrz:* wartość firmy ujemna
bankructwo, 24
bańka spekulacyjna, 178, 179, 238
biegły rewident, 25, 33, 323
bilans, 33, 72

C

C/WK, 101
C/Z, 101
cena
 nabycia, 119
 sprzedaży, 119
 transferowa, 280
certyfikat pochodzenia, 299
 czerwony, 299
 ewidencja, 301, 303, 305
 zielony, 299
 żółty, 299
choleryk, 13, 26, 329
czynność zachowawcza, 91

D

data-room, 273
DCF, 70, 124, 142, 168, 184, 218, 221, 272
debiut giełdowy, 265
deputat węglowy, 227, 232

derywat pozagieldowy, 310
 Discounted playback period, *Patrz:* wskaźnik DPP
 dochód do opodatkowania, 34
 dotacja, 245
 ewidencja, 182
 DPP, *Patrz:* wskaźnik DPP
 due dilligence, 227, 270
 dyktator, *Patrz:* choleryk
 dywidenda, 100, 245, 250, 280
 działalność operacyjna, 57

E

EBIT, 99
 EBITDA, 100, 137, 272
 ekonomia, 24
 ewidencja księgową, 25

F

firma, 153
 wartość, *Patrz:* wartość firmy
 flegmatyk, 10, 13, 329
 fuzja, 273, 274, 276, 279
 fuzje i przejęcia, 153

G

GAAP, 17, 72
 LIFO, 73
 w Polsce, 76
 goodwill, *Patrz:* wartość firmy
 grupa
 kapitałowa, 97, 261
 jednostka, *Patrz:* jednostka
 zdiagnozowana, 263
 grupa kapitałowa, 69

H

hipoteka odwrócona, 232

I

IFRS, *Patrz:* MSR
 inflacja, 137, 141
 instrumenty pochodne, 310

inwestycja
 długoterminowa, 42
 koszty amortyzacji, 137
 ocena zasadności, 142
 ryzyko
 niskie, 136
 podwyższone, 136, 145
 standardowe, 136, 143
 IRR, 146

J

jednostka dominująca, 261

K

kapitalizacja prosta, 136
 kapitał
 akcyjny, 89, 99, 160, 239, 246, 247, 289
 mniejszości, 99
 międzynarodowy, 280
 podstawowy, 160, 247, 249
 rezerwowý, 160, 247
 średnioważony koszt pozyskania,
 Patrz: WACC
 udział większościowy, 261
 własny, 101, 246, 290
 ewidencja zmian, 252
 z aktualizacji wyceny, 160, 161, 232, 247
 zakładowy, 247
 zapasowy, 89, 160, 247
 kara umowna, 90, 226, 270
 potencjalna, 226
 kontrakt długoterminowy, 162, 166, 174, 299, 311
 koszty, 320
 przychód, 315
 ryzyko, 312, 313
 wartość, *Patrz:* wartość kontraktu
 kontroling, 70, 244, 245
 koszt
 historyczny, 120, 176
 nabycia, 195
 wytworzenia, 119, 195
 koszty, 56, 211, 225
 finansowania, 181, 182, 184
 finansowe, 245
 kontraktu długoterminowego, 320
 ogólnego zarządzania, 181

pieniądza, 203, 204, 205
 w czasie, 144, 183, 198
 rodzajowe, 50, 61
 sprzedaży, 119
 kredyt kupiecki, 85, 86, 196, 198, 324
 przeterminowany, 196
 wydłużony, 198
 zagrożony, 196
 księga przychodów i rozchodów, 33
 księgowość
 definicja, 19
 ewidencyjna, 98
 pełna, 33
 podatkowa, 98
 podwójna, 33, 36, 98
 uproszczona, 33
 kwant, 310

L

leasing, 309, *Patrz też:* umowa leasingowa
 finansowy, 306
 amortyzacja, 308
 ewidencja, 308
 wycena, 308
 operacyjny, 65, 306
 leasingobiorca, 306, 308

M

melancholik, 11, 12, 13, 15, 329
 ankieta, 11
 metoda
 aktywów
 netto, 24
 skorygowanych netto, 24
 DCF, *Patrz:* DCF
 dochodowa, 24, 100, 271, 272
 kapitalizacji prostej, 136
 likwidacyjna, 24, 272
 majątkowa, 271
 odtworzeniowa, 24, 272
 rynkowa, 272
 Międzynarodowe Standardy Rachunkowości,
Patrz: MSR
 Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości
 Finansowej, *Patrz:* MSSF
 modernizacja, 91, 93

MSR, 16, 97
 historia, 29
 sprawozdanie, 98
 w Polsce, 25
 wdrażanie, 98
 zasada, 67, 97, *Patrz też:* księgowość zasada
 zastosowanie po raz pierwszy, 265
 MSSF, 16, 30, 97

N

nagroda jubileuszowa, 227
 należności
 długoterminowe, 182, 184
 krótkoterminowe, 196
 Net present value, *Patrz:* NPV
 NPV, 146

O

odpis, 90, 196, 234, 270
 aktywów, 89
 z tytułu wartości aktywów, 57
 odprawa, 228
 emerytalna, 227, 229
 odsetki otrzymane, 184, 245
 okres zwrotu z zakupu akcji, *Patrz:* C/Z
 osoba fizyczna, 33

P

pasywa, 19, 21
 pieniądze, 201
 dodruk, 202
 elektroniczne, 205
 koszt, 203, 204, 205
 źródła, 202, 203, 204, 205
 płynność, 101, 272
 podatek
 dochodowy, 245
 grupy kapitałowej, 264
 odroczoney, 185, 186, 213
 katastralny, 232
 obrotowy, 281
 odroczoney, 97, 186, 245
 VAT, 84
 polityka rachunkowości, 25, 120, 314
 prawa
 do emisji CO₂, 299
 majątkowe, 167

produkt zrestrukturyzowany, 310
 program
 badawczy, 162, 163, 164
 redukcji zatrudnienia, 228
 przedsiębiorstwo, 107
 badanie przedsprzedażowe,
 Patrz: due dilligence
 łączenie, 264
 memorandum informacyjne, 267
 nabycie, 68
 nazwa, *Patrz:* firma
 wartość, *Patrz:* wartość przedsiębiorstwa
 wycena metodą skorygowanych aktywów
 netto, 157
 przejęcie, 153, 266, 268, 269, 272, 273, 274, 276
 okazje, 279
 przepływy pieniężne zdyskontowane, *Patrz:* DCF
 przychód, 154, 211, 225
 z kontraktu długoterminowego, 315

R

rachunek
 bilansu, *Patrz:* bilans
 przepływów, 212
 wyników, 241
 zysków i strat, 33, 72, 294
 rachunkowość, 70
 polityka, *Patrz:* polityka rachunkowości
 zarządcza, 71, 245
 zasada, 42
 ciągłości, 66
 istotności, 60, 61, 64, 264, 314
 kasowa, 42, 52
 kontynuacji, 66
 memoriałowa, 42, 44, 60, 63, 87, 314
 o wyższości treści nad formą, 64, 65, 262
 ostrożności, 60, 61, 314
 współmierności, 53, 55, 87, 92, 228, 314
 rachunkowość
 zasada
 współmierności, 92
 rada nadzorcza, 25, 261
 relacja ceny akcji do ich wartości księgowej,
 Patrz: C/WK
 remont, 91, 93
 rezerwy, 90, 98, 212, 225, 234, 270
 aktuarialne, 69, 97, 213, 214, 226, 227, 323
 unikanie, 228
 wycena, 228, 229, 232

bilansowe, 225, 226
 kosztowe, 225
 przychodowe, 225
 ROA, 101, 309
 ROE, 101
 ROS, 101
 rozliczenia międzyokresowe, 208
 biernie, 68, 154, 212, 319
 czynne, 319

S

sangwinik, 8, 13, 15, 329
 skup akcji własnych, 88
 spółka
 akcyjna, 33, 247
 notowana na Giełdzie Papierów
 Wartościowych w Warszawie, 33
 celowa, 265
 giełdowa, 272
 kapitałowa, 33
 z ograniczoną odpowiedzialnością, 33
 sprawozdanie
 finansowe, 72, 97
 badanie, 34
 skonsolidowane, 69, 97, 261, 263, 281, 288,
 293, 294
 MSR, 98
 standard EBITDA x 7, 136
 stawka amortyzacyjna, 36
 stopa dyskontowa, 124, 137, 144, 151, 184
 strata, 211

Ś

środki
 pieniężne, 200, *Patrz:* waluta obca
 trwale, 38, 181
 modernizacja, 91, 93
 obce, 307
 remont, 91, 93

T

test
 finansowania, 101
 na utratę wartości, 157, 162, 166, 190, 191, 192,
 194, 223
 płynności, 101

U

umowa leasingowa, 162, 299, 305, 306, 309,
Patrz też: leasing
 upadłość układowa, 200
 urlop niewykorzystany, 227
 Ustawa o finansach publicznych, 34
 Ustawa o gospodarce nieruchomościami, 275
 Ustawa o podatku dochodowym od osób
 prawnych, 36
 Ustawa o rachunkowości, 33, 34, 36, 67, 90, 108,
 153, 211
 amortyzacja, 38
 art. 64, 34
 leasing, 307
 skonsolidowane sprawozdanie finansowe,
 281
 wartość firmy, 156

W

WACC, 309
 walne zgromadzenie akcjonariuszy, *Patrz:* WZA
 waluta obca, 200
 wartości niematerialne i prawne, 68, 162, 163,
 164
 wartość
 dodana, 145
 firmy, 68, 153, 155, 156, 167, 266, 272
 amortyzacja, 69, 154, 157, 162
 test na utratę wartości, 157, 162
 ujemna, 68, 153, 154, 155, 157
 godziwa, 119, 162, 176, 192, 195, 221
 kontraktu, 311, 314, 315, 316, 317, 318
 odzyskiwalna, 192
 przedsiębiorstwa, 22, 24, 79, 84, 97, 211, 246
 przyrost, 212
 wycena, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 277
 użytkowa, 192
 wewnętrzna stopa zwrotu, *Patrz:* IRR
 wskaźnik
 DPP, 145
 IRR, *Patrz:* IRR
 NPV, *Patrz:* NPV

rentowności
 majątku, *Patrz:* ROA
 sprzedaży, 101, *Patrz:* ROS
 zainwestowanego kapitału, *Patrz:* ROE
 wydatki marketingowe, 96
 wynagrodzenia, 59, 87
 członków rady nadzorczej, 69
 członków zarządu, 69
 wynik
 finansowy, 44, 57, 68, 70, 72, 73, 79, 99, 212,
 266
 na sprzedaży, 245
 WZA, 89

Z

zapasy, 53, 195, 270
 likwidacja, 57
 wycena, 59, 73, 195
 zarząd, 25
 zasada
 Pareto, 313
 rachunkowości, *Patrz:* rachunkowość zasada
 zdarzenie
 pewne, 225
 prawdopodobne, 225
 zobowiązania, 84, 212, 225, 226, 235, 270
 aktuarialne, 227
 długoterminowe, 90, 184, 213, 214, 215, 219,
 307
 krótkoterminowe, 90, 214, 224
 podatkowe, 186
 pracownicze, 213, 214, 227
 wycena, 162
 zysk, 211, 239, 240
 netto, 241, 247
 wypracowany w danym roku, 241
 z działalności operacyjnej, *Patrz:* EBIT
 z okazijnego nabycia, 157
 zatrzymany, 160, 247, 289

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄZKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Zrozumieć przyczyny, znaleźć rozwiązania

Niniejsza książka traktuje o międzynarodowych standardach rachunkowości jako pewnej idei oraz kierunku, w którym powinna zmierzać ta dziedzina. Mówi również o Międzynarodowych Standardach Rachunkowości i Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej jako źródłach prawa (obowiązującego niektóre podmioty prowadzące działalność w Polsce). Adresowana jest do osób, które pracują w rachunkowości, oraz tych, które się tą dziedziną po prostu interesują. Jest to jednak książka zupełnie inna, niż się Czytelnik spodziewa.

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości zostały wprowadzane po to, by uprościć i ujednolicić działanie firmy na wielu rynkach oraz ułatwić współpracę działów księgowości i controllingu w różnych krajach. W teorii wszystko ma być prostsze, bardziej spójne, łatwo przeliczalne. W praktyce jednak okazuje się to często niemożliwe. Ludzie w różnych częściach świata myślą i żyją inaczej, inne rzeczy są dla nich istotne, mają różną mentalność i odmienne podejścia do pieniędzy i biznesu. Dlatego w tej książce obok twardych danych, wzorów i tabel Czytelnik znajdzie sporo przykładów z życia wziętych oraz zagadnień z zakresu psychologii. Wszystko po to, by móc najpierw zrozumieć ludzi, z którymi przychodzi nam pracować, potem zaś przyjąć wspólne rozwiązania, czyli standardy rachunkowości, działające jako ewidencja stanu faktycznego i wzorzec postępowania.

Ta książka jest wyjątkowa także z innych względów. Można dziś znaleźć na rynku kilka pozycji o Międzynarodowych Standardach Rachunkowości, napisanych przez zagranicznych ekspertów. Jednak każda taka publikacja ma istotną wadę — nie w każdym aspekcie przystaje do naszej rodzimej rzeczywistości. Natomiast niniejsza pozycja została napisana z punktu widzenia doradcy polskich przedsiębiorstw i zawiera szereg przykładów z naszego podwórka. Jest adresowana do naszych biznesmenów i księgowych oraz oparta na standardowych problemach, z którymi właśnie oni najczęściej się stykają.

Maciej Skudlik jest absolwentem Akademii Ekonomicznej (dziś Uniwersytetu Ekonomicznego) w Katowicach, wieloletnim praktykiem w dziedzinie wdrażania narzędzi zarządzania i controllingu. Od kilkunastu lat związany z ekonomią, zarządzaniem i finansami, realizował projekty doradcze dla wielu przedsiębiorstw, w tym notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Jest czynnym doradcą gospodarczym oraz prowadzi wykłady z dziedziny rachunkowości, ekonomii i finansów. Wyszkolił już kilka tysięcy osób. Wśród uczestników jego kursów znaleźli się pracownicy największych firm działających na polskim rynku. Jest także autorem książki *Podstawy finansów i rachunkowości. Podręcznik dla menedżerów* (Onepress, 2013).

książki **klasybusiness**

Nr katalogowy: 23090

Księgarnia internetowa:

<http://onepress.pl>

Zamówienia telefoniczne:

0 801 339900

0 601 339900

onepress

Sprawdź najnowsze promocje:

• <http://onepress.pl/promocje>

Książki najchętniej czytane:

• <http://onepress.pl/bestsellery>

Zamów informacje o nowościach:

• <http://onepress.pl/nowości>

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: onepress@onepress.pl

<http://onepress.pl>

Cena 67,00 zł

ISBN 978-83-246-9434-1

9 788324 694341